

Miljøtilladelse

Etablering af slagtekalveproduktion

Lourupvej 8, 6690 Gørding

September 2018

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 18/12105

Sagsansvarlig: PINI

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	7
MEDDELELSESPLIGT.....	8
ØVRIGE FORHOLD	8
OFFENTLIGGØRELSE.....	8
KLAGEVEJLEDNING	9
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	10
INDLEDNING	10
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	10
Husdyrbrugets beliggenhed.....	10
Driftsbygninger.....	12
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	13
Foder	15
Husdyrgødning	15
Ressourceforbrug.....	16
Affald	17
Spildevand/restvand	18
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	18
Lugt	19
Støj, rystelser og transport	20
Støv, fluer og skadedyr	21
Lys.....	22
Driftsforstyrrelser og uheld	22
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR.....	22
Landskab og kulturmiljø.....	22
Ammoniakpåvirkning af naturområder.....	23
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	28
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	29
HØRING	29
SAMLET VURDERING	29
BILAG 1	30

Indledning

Miljøtilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrproduktionen på Lourupvej 8, 6690 Gørding i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ansøgningen. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Tilladelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Lourupvej 8, 6690 Gørding kan udvides som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- En udvidelse af det totale produktionsareal fra 172 m² til 810 m².
- Etablering af stald i eksisterende foderlade.
- Etablering af kalvehytter og rundbuehal.

Tilladelsen meddeles efter § 16b i lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven).

Samtidig meddeles dispensation til placering af stald ca. 11 m fra naboskel. Dispensation meddeles efter § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og driftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Lourupvej 8, matrikel nr. 13a m.fl. Lourup By, Gørding. Ejendomsnummeret er 308631. Bedriftens CVR nr. er 20689633 og CHR nr. er 91928. Husdyrbruget ejes og drives af Klaus Olaf Jepsen, Lourupvej 8, 6690 Gørding.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 203003 version 3. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Østlige stald (2)	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse	172
Vestlige stald (3)	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.), dybstrøelse	600
Kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.), dybstrøelse	8
Rundbuehal	Kalve (under 6 mdr.), dybstrøelse	30

Indretning og drift

2. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
3. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

4. Rundbuehallen samt kalvehytterne skal placeres minimum 25 m fra den eksisterende drikkevandsboring.

Olie og kemikalier

5. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
6. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
7. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

8. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
9. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Lugt

10. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

11. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

12. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
13. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

14. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

15. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
16. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

17. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes, at det kan konstateres, at det projekt tilladelsen omfatter faktisk er gennemført.

Hvis en tilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

I henhold til byggelovgivningen skal der søges om:

- Byggetilladelse til at ændre anvendelse af eksisterende foderlade til stald.
- Byggetilladelse til etablering af rundbuehal.

I henhold til vandforsyningsloven skal der søges om:

- Tilladelse til at benytte eksisterende boring til at indvinde vand til husdyrvanding og til drift af maskinstation.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tillades vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 3. oktober 2018 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. husdyrbruglovens § 76 stk. 1. Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret, jf. husdyrbruglovens §§ 84, 85, 86 og 87.

En klage skal indgives via Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og på www.virk.dk, hvor man logger sig på, f.eks. med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen. Klagefristen udløber den 31. oktober 2018 kl. 23:59.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrbruglovens § 90.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevarerklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Ejendommen på Lourupvej 8, 6690 Gørding har søgt om at udvide dyreholdet og etablere en slagtekalveproduktion.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Klaus Olaf Jepsen søger om at udvide dyreholdet og etablere en slagtekalveproduktion på Lourupvej 8, 6690 Gørding. Der søges om tilladelse til et samlet produktionsareal på 810 m². Der er tale om en lovliggørelse, da slagtekalveproduktionen allerede er etableret.

Kvægbesætningen etableres i eksisterende bygninger på ejendommen, hvor dyrene går på dybstrøelse.

På vegne af ansøger har Slagtekalverådgivningen den 24. april 2018 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema har nr. 203003 og er version 3.

Husdyrbrugets beliggenhed

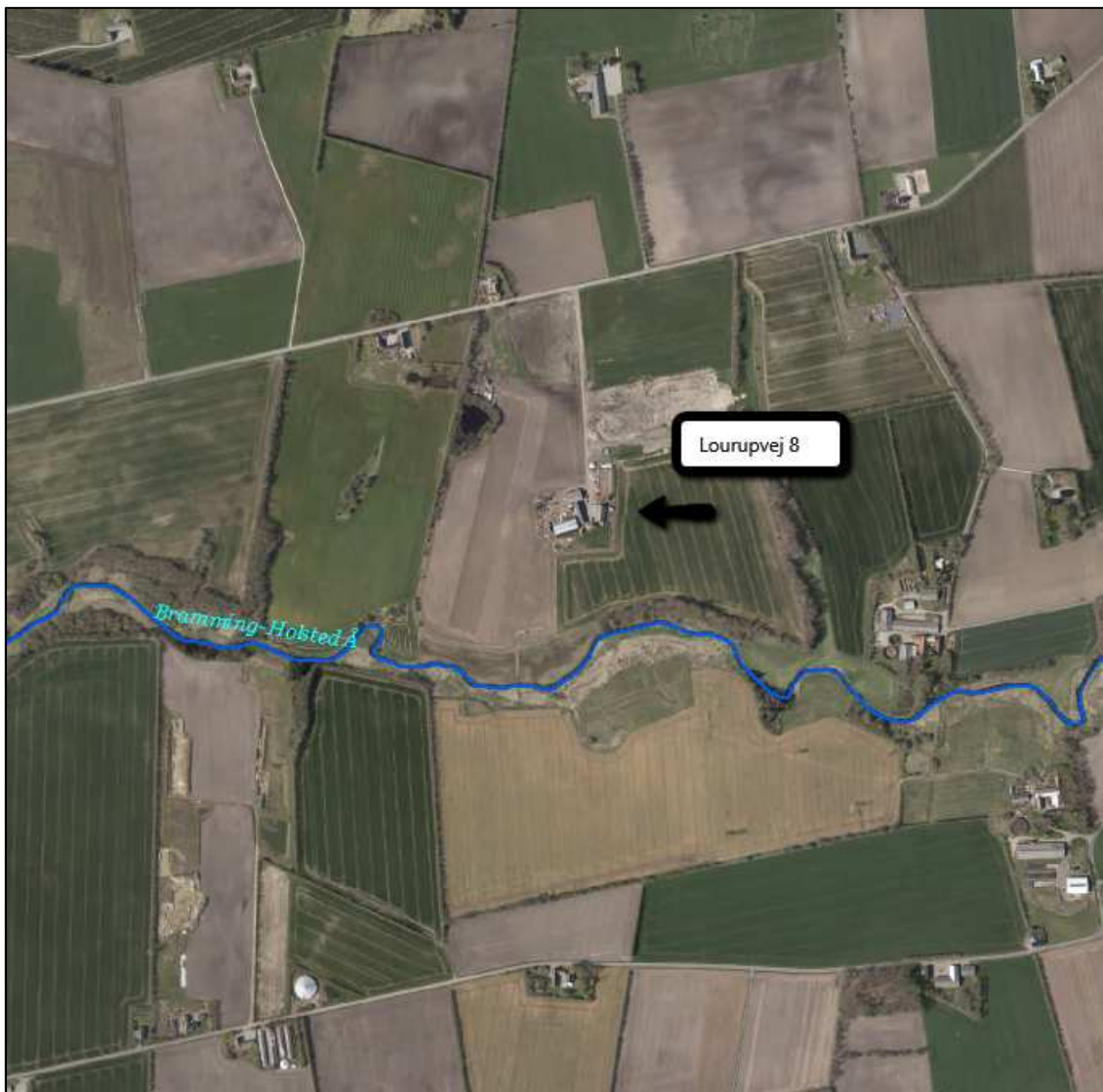
Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "23-020-150: Grønt natur mellem Nørre Gørding og Springbæk" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til grønt danmarkskort med det sigte at beskytte og udvikle levesteder og spredningskorridorer for vilde dyr og planter samt beskytte landskabelige og kulturhistoriske værdier. Der må ikke tillades etableret eller ændret anlæg, så de naturmæssige og landskabelige værdier forringes. Ny bebyggelse og anlæg skal søges placeret uden for det grønne danmarkskort. Er det ikke muligt, stilles der krav om afskærmende beplantning. Eksisterende landbrug kan fortsættes i områderne.

Etablering af kvægproduktionen sker i eksisterende bygninger. Det vurderes, at ibrugtagning af eksisterende bygninger på ejendommen til stald ikke vil forringe de

¹ Husdyrbrugloven (LBK nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1380 af 30. november 2017 jf. overgangsregler i BEK nr. 1021 af 6. juli 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 1011 af 22. juni 2018 om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

naturmæssige og landskabelige værdier. Det ansøgte vurderes derfor ikke at være i strid med kommuneplanen.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 1,4 km fra eksisterende byzoneområde (område til erhvervsformål nord for Gørding)

Nærmeste nabobeboelse Lourupvej 9 ligger ca. 340 m fra husdyrbruget.

Husdyrbrugloven² fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er angivet som afstand til nærmeste stald, med mindre andet fremgår af tabellen.

² §§6 – 8 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (LBK nr. 1020 af 06/07/2018)

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	Ca. 370	Lourupvej 9, målt fra bygning 2	50 m
Lokalplanområde	Ca. 1,4 km	Erhvervsområde nord for Gørding	50 m
Byzoneområder	Ca. 1,4 km		50 m
Sommerhusområde	> 50 m	Ingen i umiddelbar nærhed.	50 m
Naboskel	Ca. 195 m	Naboskel mod vest.	30 m
Beboelse på samme ejendom	11 m	Mål fra bygning 3, hvor der sker etablering af nyt produktionsareal.	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen i umiddelbar nærhed	25 m
Almen vandindvindingsanlæg	> 50 m	Ingen i umiddelbar nærhed	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	25 m	Målt fra rundbuehal.	25 m
Vandløb	Ca. 170 m	Bramming Holsted Å	15 m
Dræn	> 15 m		15 m
Sø	Ca. 180 m		15 m
Offentlig vej	Ca. 315 m	Lourupvej	15 m
Kategori 1 og 2 natur	Ca. 140 m	Overdrev syd for ejendommen	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder de gældende afstandskrav, med undtagelse af afstandskravet på 15 m til egen beboelse.

Foderladen ændres til stald, og denne bygning ligger ca. 11 m fra egen beboelse. Ansøger ønsker at kunne udnytte den eksisterende bygningsmasse på ejendommen til slagtekalveproduktionen. Alternativt vil der skulle etableres en helt ny bygning på ejendommen, hvilket ikke vurderes at være proportionalt. Samtidig vil en ny bygning øge den landskabelige påvirkning.

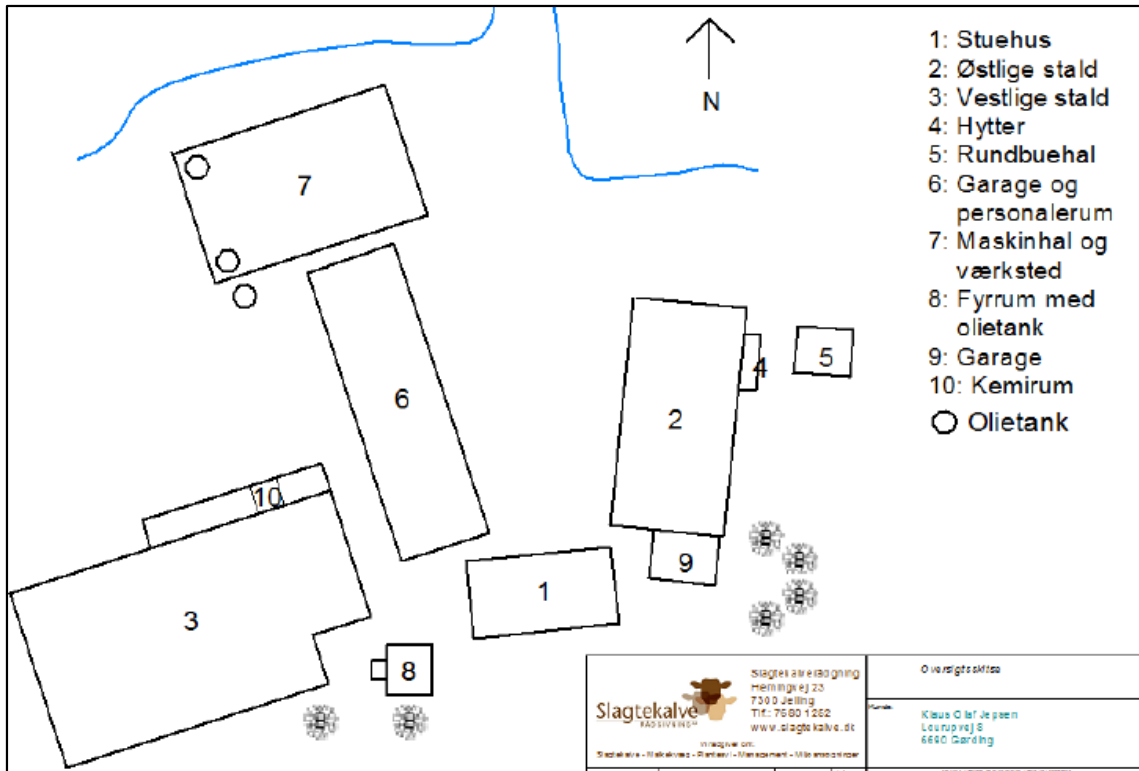
Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles dispensation fra afstandskrav til egen beboelse, jf. § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Placeringen vurderes ikke at medføre en væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne og de fastsatte vilkår i tilladelsen er med til at sikre dette.

Placering af kalvehytter og rundbuehallen er ændret fra version 2 til version 3 af ansøgningen. Placeringen er ændret, så afstandskravet på 25 m til boring overholdes. Placeringen fastholdes med vilkår.

Driftsbygninger

Etablering af slagtekalveproduktionen sker i de eksisterende bygninger på ejendommen. Bygning 2 er hidtil anvendt til heste, og der søges nu om at kunne have både heste og kvæg i denne bygning. Der ud over inddrages en eksisterende foderlade til stald.

På ejendommen vil der efter etablering af slagtekalveproduktion være følgende bygninger, som angivet på nedenstående kort 2.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Af § 33 i husdyrbrugloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
2: Østlige stald	345	Naturlig ventilation	3 m	(#94226) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	172
3: Vestlige stald	782	Naturlig ventilation	3 m	(#94229) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	600
4: Hytter	12	Naturlig ventilation	3 m	(#94230) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	8
5: Rundbuehal	33	Naturlig ventilation	3 m	(#94231) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	30
Sum						810
Nudrift						
2: Østlige stald	345	Naturlig ventilation	3 m	(#94227) Heste. Dybstrøelse	0	172
3: Vestlige stald	782	Naturlig ventilation	3 m			
4: Hytter	12	Naturlig ventilation	3 m			
5: Rundbuehal	33	Naturlig ventilation	3 m			
8 års drift						
2: Østlige stald	345	Naturlig ventilation	3 m	(#94228) Heste. Dybstrøelse	0	172
3: Vestlige stald	782	Naturlig ventilation	3 m			
4: Hytter	12	Naturlig ventilation	3 m			
5: Rundbuehal	33	Naturlig ventilation	3 m			

Tabel 2: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen.

I forbindelse med miljøtilsyn på ejendommen i 2008, blev der registreret 8 heste. Dette vurderes at være det lovlige dyrehold på ejendommen. Ved miljøtilsyn i 2017 kunne det konstateres, at der var etableret en produktion af slagtekalve og det er dette dyrehold der nu søges om.

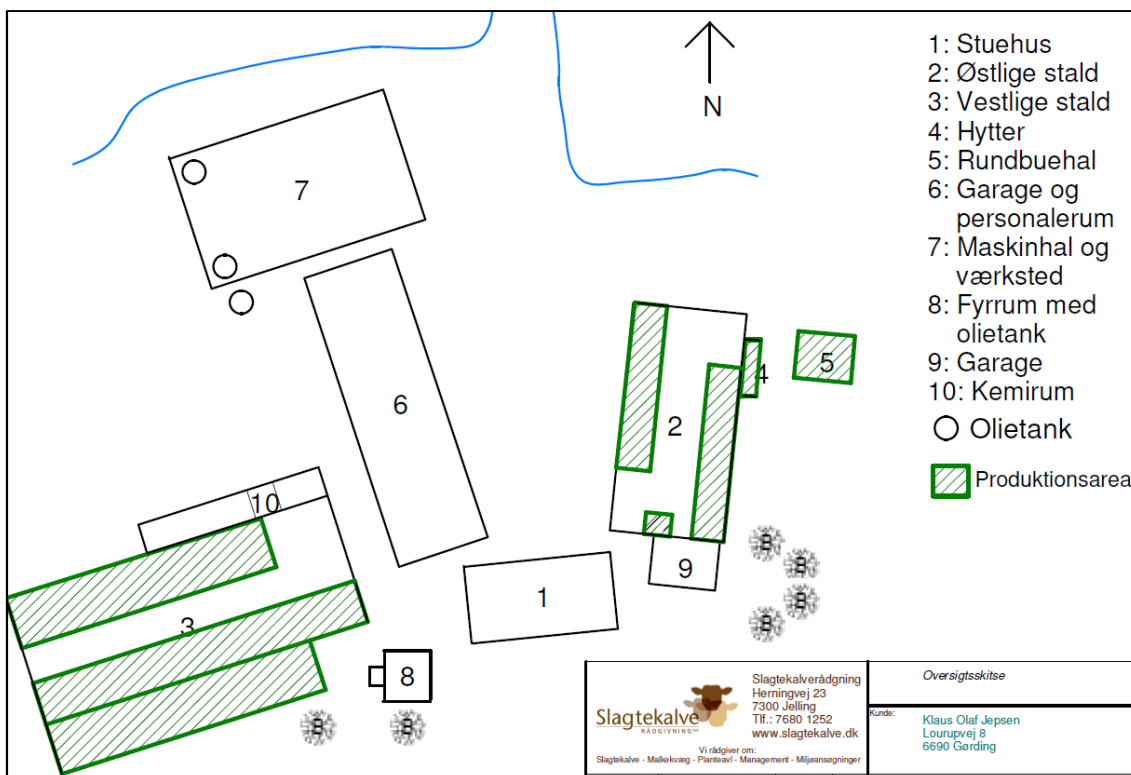
I den østlige stald (bygning 2) er produktionsarealer uændret. De øvrige stalde (bygning 3, 4 og 5) betragtes som nyt produktionsareal.

Ansøgt drift:

Til bedriften indkøbes små kalve, som startes op med mælkefodring i hytter, rundbuehal og den østlige stald. Efter endt mælkefodringsperiode flyttes kalvene videre til den vestlige stald til slutfedning.

Under dyrehold er der i den østlige stald valgt en fleksgruppe: "Alle kvæg, heste, får og geder i dybstrøelse". Det skyldes, at ejer også har enkelte heste gående og ønsker denne fleksibilitet til at kunne skifte mellem dyrekategorier.

I ansøgningen er der medsendt en nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de enkelte stalde jf. kort 3.

Kort 3: Angivelse af produktionsareal

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

Ansøger oplyser, at forbrug af foder registreres via jævnlige E-kontroller.

Der stilles vilkår om, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Husdyrgødning

Der er ingen opbevaringslagre på ejendommen.

Hele produktionen foregår på dybstrøelse og dermed er der ingen produktion af gylle. Størsteparten af dybstrøelsen køres direkte ud fra stald og den resterende del køres i markstak.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne.

Det er tilladt at oplagre husdyrgødningsbaseret kompost med tørstofindhold på mindst 30 % i markstak. Gødning fra heste kan først betegnes som kompost, når det har ligget i stalden i 3-4 måneder.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret i ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Husdyrbruget anvender ressourcer i forbindelse med sin produktion, herunder bl.a. el, vand og fossile brændstoffer.

Ansøger har oplyst følgende om type, mængde og opbevaring af de forskellige råvarer og hjælpestoffer der anvendes på husdyrbruget.

Råvarer/hjælpstoffer	Mængde pr. år	Opbevaring
Dieselolie	8.000 l	To overjordiske tanke på hver 5.900 l
Fyringsolie	2.000 l	Olietank placeret ved fyr
Smørelolie	200 l	Maskinhus/værksted
Sprøjtemidler og sprøjteudstyr	200 l	Kemirum
Medicin	Max. 1 kg	Køleskab i besætningsområdet

Tabel 3: Råvarer og hjælpestoffer

Husdyrbruget forsynes i dag med vand fra egen boring. Husdyrbrugets energiforbrug består primært af el til lys og varme.

Ansøger oplyser, at der på ejendommen er etableret pillefyr, som er placeret i fyrrummet (bygning 8). Som supplerende energikilde er der en opført olietank i umiddelbar nærhed af fyrrummet.

Inde i maskinhuset er der placeret dieselolietanke på fast bund, uden mulighed for afløb til jord, dræn, kloak o.l. Gulvets hældning hjælper hertil. I umiddelbar nærhed af olietankene findes sugemateriale (savsmuld), som kan anvendes i tilfælde af læk.

Ifølge Esbjerg Kommunes seneste miljøtilsyn marts 2017 drejer det sig om følgende to dieselolietanke:

- Dieseltank fra 2004 på 5.900 l (godkendelse nr. 01-5023 nr. 140558)
- Dieseltank fra 2005 på 5.900 l (godkendelses nr. 01-5023 nr. 142710)

Ansøger oplyser, at kemikalier opbevares i kemirum.

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er der taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen³ om indretning, etablering og drift af heraf.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Af ansøgningen fremgår følgende oplysninger om affaldsfraktioner og bortskaffelse af affald:

Affaldstype:	Opbevaringssted:	Transportør:	Modtageanlæg:	Mængder pr. år (ca.)	EAK-kode
Dagrenovation	Container ved stuehus	Kommunen	Kommunal	5000 l.	20.01.99
Pap og papir, erhverv	Vest for bygning 6	Afhentes af Brians renovation	Kommunal	4.500 kg	20.01.01
Plastik, erhverv	Nord for bygning 2	Afhentes af Brians renovation	Kommunal	3.000 kg	02.01.04
Tom emballage (plast)	Nord for bygning 2	Afhentes af Brians renovation	Kommunal	100 kg	15.01.02
Blyakkumulator	Maskinhal	Bringes til NVR	Kommunal	10 kg	16.06.01
Olie- og brændstoffiltre	Maskinhal	Afhentes af Brians renovation	Transportør	20 l.	16.01.07
Lysstofrør og elsparepærer	Maskinhal	Ejer	Kommunal	5 kg	20.01.21
Jern og metal	Vest for bygning 6	Afhentes af Brians renovation	Transportør	100 kg	02.01.10
Kanyler og spidse genstande	Lukket beholder i bygning 2	Ejer	Kommunal	0,5 kg	18.02.02
Døde dyr	Nord for bygning 2	DAKA	DAKA	7 stk.	02.01.02

Tabel 4: Oversigt over affaldsfraktioner

Ansøger supplerer tabellen med følgende oplysninger.

(...)

Døde dyr:

Animalsk affald opbevares efter gældende regler indtil bortskaffelse via Daka. Afhentningsstedet ligger i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej.

³ Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Veterinær affald

Landbruget anvender ikke medicinske præparater som kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø.

Brugte kanyler og sprøjter udgør ikke en generel miljøtrussel, men af arbejdsmæssige årsager (for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre) opbevares de i egnede plastbeholdere. Beholderne bortskaffes gennem kommunal godkendte og anviste ordninger.

Forekomsten af medicinrester vil være minimal, idet medicinen normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via dyrlægen, apoteket eller andre godkendte ordninger.

Kemisk emballageaffald:

Kemisk emballageaffald opstår hovedsageligt fra sprøjtebeskyttelsesmidler til markbruget. Øvrig kemisk affald stammer fra rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder fra olieholdige dunke. Bortskaffelsen sker gennem kommunalt godkendte ordninger.

(...)

Korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaring skal ske således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet skal bortskaffes enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

Alle har pligt til at kildesortere affald. Genanvendelse/genbrug har højeste prioritet, mens deponering kun benyttes, hvis affaldet ikke kan genanvendes/genbruges, ikke er forbrændingseget, eller det ikke skal specialbehandles.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Sanitært spildevand fra driftsbygninger ledes til nedsivningsanlæg med nedsivning til sivebrønd. Husdyrbruget har ingen ensilagesiloer eller møddingspladser og der forekommer ikke spildevand herfra.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med udmugning og udbringning af husdyrgødning.

Hele produktionen foregår på dybstrøelse og der foretages derfor ikke hyppig udmugning. Da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften, vurderes udmugning ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Der er naturlig ventilation i staldene.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til forskellige områder. Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige modeller hhv. den "ny lugtvejledning" og "FMK-vejledningen". Det er den længste geneafstand der skal overholdes. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. Desuden bortscreenes staldafsnit, som ligger i en afstand på mere en 1,2 gange geneafstanden fra det pågældende område.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Lourupvej 6	0	FMK	50,1*	50,1*	398	Ja
 Ålunden 2	0	FMK	89,1	89,1	1962,4	Ja
 Varho Gde., Gørding	0	FMK	158,5	158,5	1463,1	Ja

Tabel 5: Resultat af lugtberegninger. * Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Lourupvej 6. Nærmeste byzoneområde er et område udlagt til erhvervsområde nord for Gørding (Varho, Gdr, Gørding). Nærmeste samlede bebyggelse er beliggende i stor afstand fra husdyrbruget (beregningsteknisk er punktet afsat i byzoneområde ved Gørding (Ålunden 2)).

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt. Ansøgningssystemet beregner derfor en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

I ansøgningen er den vægtede gennemsnitsafstand større end den korrigerede geneafstand til hhv. nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzoneområde. Beskyttelsesniveauet for lugt er dermed overholdt og husdyrbruget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, rystelser og transport

Ansøger oplyser, at der er følgende støjklider på ejendommen.

(...) Støj fra husdyrbruget stammer hovedsageligt fra husdyr, korn- og fodertransport, tilkørsel af halm og frakørsel af husdyrgødning. Herudover kan der opleves støj ved interne transporter og transport til/fra ejendommen.

Støjkilde	Periode
Korn- og fodertransporter	Udelukkende i dagtimerne.
Lydafgivelse fra husdyrene	Normalt i dagtimerne
Transporter	Ved levering af wrap og kraftfoder. Ind- og udlevering af dyr.

Tabel 6: Oversigt over støjklider og tidsrum

Der vil forekomme støj når færdigfoderet hentes løbende på den lokale foderstofhandel. Wrap baller samles og opmagasineres i høst. Der vil kunne opleves støj indenfor normal arbejdstid. Der vil være støj ved indsættelse af kalve og ved levering af dyr til slagt ca. 1 gange pr. måned.

Støj søges minimeret ved vedligehold af maskiner. Maskiner repareres, så vidt det er muligt indendørs for at reducere støj.

Antallet af transporter til og fra ejendommen er anført i tabellen herunder. Tabellen indeholder et skønnet antal transporter i ansøgt drift.

Transporttype	Ansøgt drift antal/år
<i>Dybstrøelse til arealer (traktor)</i>	20
<i>Korn</i>	40
<i>Halm</i>	25
<i>Handelsgødning</i>	1
<i>Indkøbt foder</i>	52
<i>Modtagelse af kalve</i>	25
<i>Levering af kalve</i>	10
<i>Kørsel med markmaskiner</i>	25
<i>Dieselolie</i>	3
<i>Døde dyr</i>	7
<i>Andet (hjælpemidler m.m.)</i>	5
<i>Dagrenovation</i>	25
Antal årlige transporter	238

Tabel 7: Oversigt over antal transporter

Den øgede kørsel vil primært foregå i vækstsæsonen og direkte ud på markerne. Halmen hentes som oftest i vækstsæsonen direkte fra markerne. Transporterne til/fra husdyrbruget vil hovedsageligt foregå indenfor normal arbejdstid (...)

Der er ingen naboer i umiddelbar nærhed af bedriften, og til- og frakørsel vurderes ikke at give anledning til væsentlig støjgener eller gener i form af rystelser.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Støv, fluer og skadedyr

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

Det vurderes, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og transportvejenes placering, vil kunne foregå, uden at det medfører støvgener. For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

På ejendommen foretages en generel bekæmpelse af skadedyr. Muldvarper og mossegrise bekæmpes mekanisk i det omfang de måtte forekomme. Fluer vil blive bekæmpet med Neporex (effekt mod fluelarver) idet bekæmpelse med aerosoler på voksne fluer ikke er en mulig. Luftsiftet i en delvis åben stald er for stor til at

kunne give en ønsket effekt. Derfor koncentrerer indsatsen mod fluelarverne. Neoporex udvandes fra medio april og frem til oktober- november måned. Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen efter behov.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

Ansøger har oplyst følgende: Alle staldafsnit er lukkede og lysgenerne herfra vil derfor være begrænsede. Lyset er alene tændt, når der pågår arbejde i stalene, dvs. yderst sjældent i nattetimerne. Der vil løbende blive skiftet til lavenergilystofrør i eksisterende stalde.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og lignende.

Smøreolie og sprøjtemidler opbevares i hhv. maskinhus/værksted og kemirum, hvor der er fast gulv og dermed mulighed for at opsamle spild. Dieselolietanke er ligeledes placeret i maskinhus på fast bund og uden mulighed for afløb til jord, dræn og lignende.

Der er ingen gyllebeholdere på ejendommen.

Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund. På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

I den konkrete sager, er der tale om etablering af slagtekalveproduktion i eksisterende bygninger. Idet der ikke sker en udvidelse af ejendommens bygningsmasse, er påvirkningen af landskabet uændret, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilsidesættes.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak. Dette beskyttelsesniveau skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁴, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	580,8	0,0	580,8
Nudrift	98,0	0,0	98,0
8 års-drift	98,0	0,0	98,0

Tabel 8: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 98 kg N/år til 580,8 kg N/år.

Beskyttelsesniveau for natur

På ejendommen Lourupvej 8 sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlægget vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at tilladelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes tilladelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med naturvurderingen.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder indenfor 1.000 meter fra anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 m fra ejendommens anlæg. Der er tale om overdrev, moser, søer og enge. Ud fra den beregnede depo-

⁴ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

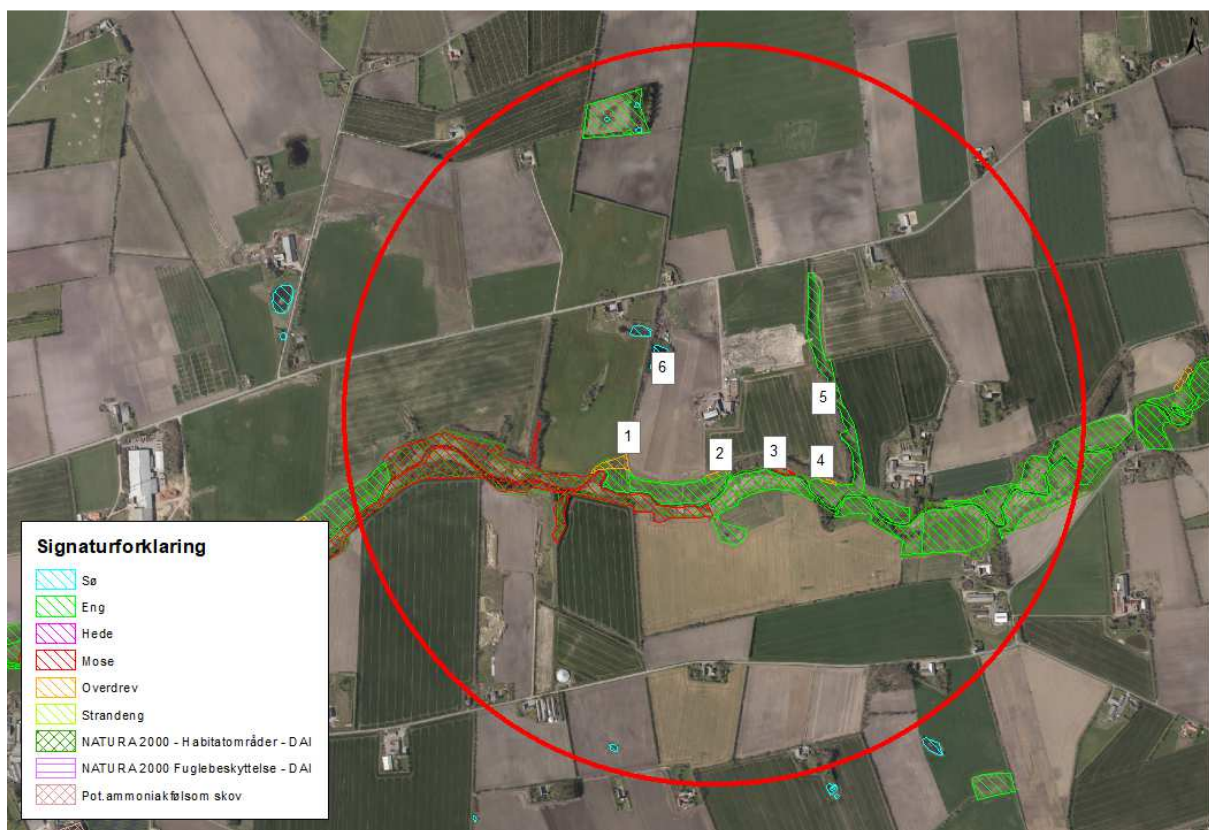
sition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 14,4 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring Lourupvej 8 er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 15,0 kg N/ha/år. Med vedtagelse af husdyrbrugloven (lovforslag L114) ændres der ikke på det beskyttelsesniveau for ammoniak, som blev fastlagt i den tidligere husdyrbrugslov (lovforslag L12). Det fremgår af forarbejderne til husdyrloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende klagenævnsspraksis (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau som altovervejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til, at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Det kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000-kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig.

Vurdering i forhold til kategori 1,2 og 3 natur

De nærmeste naturområder inden for 1.000 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 4).

Kort 4: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.000 m.

I tabel 9 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, afstand til anlæg, andre husdyrbrug, der bidrager kumulativt samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori og beskyttelsesniveau er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Afstand fra anlæg (m)	Naturkategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1. Overdrev	0,2	0,2	246	1	1	Maksimal tilladt totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: Konkret 0,4 kg N/ha/år
2. Overdrev	0,2	0,2	148	1	0	Maksimal tilladt totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: Konkret 0,7 kg N/ha/år
3. Mose	0,4	0,5	193	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
4. Overdrev	0,1	0,1	311	1	1	Maksimal tilladt totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: Konkret 0,4 kg N/ha/år
5. Eng	0,2	0,2	287	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering
6. Sø	0,1	0,2	182	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering

Tabel 9. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.

**Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §525-28.

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er ikke tilladt, hvis anlægget ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 natur. I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af kategori 1 og 2 natur inden for 10 m fra anlægget.

Som det fremgår af tabellen, sker der ved det ansøgte afsætning af ammoniak på lokaliteterne 1, 2 og 4, der vurderes at være kategori 1-natur. Af tabellen, fremgår det også, at der sker et kumulativt bidrag med ammoniak fra andre husdyrbrug. Ifølge beskyttelsesniveauet må den maksimale totaldeposition være henholdsvis 0,4 og 0,7 kg N/ha/år. Dette niveau er overholdt.

Det fremgår af tabellen, at der ved det ansøgte sker afsætning af ammoniak på kategori 3 natur med nummer 3. Ifølge beskyttelsesniveauet kan der – på baggrund af en konkret vurdering – stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak på kategori 3 natur. Kravet kan ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Som det fremgår af tabellen, er merdepositionen mindre end eller lig 1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet vurderes derfor at være overholdt.

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden af anlægget. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau er således overholdt.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at beskyttelsesniveauet for kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt, og at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at be-

grænse kvælstofdepositionen på lokaliteterne. Det vurderes, at overholdelse af beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af lokaliteterne.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau omfatter langt størstedelen af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelt lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om nogle søer og ferske enge omkring anlægget.

Der er registreret flere søer indenfor 1.000 m fra anlægget (kort 4). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For de omkringliggende ferske enge gælder, at der ikke er registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Der er således ikke grund til at tro, at der vil ske skade på arterne selv eller deres yngle- eller rastesteder. Der henvises til tilladelsens afsnit om bilag IV-arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end beskyttelsesniveauet, således som det er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beskyttelsesniveauet er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.000 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 165 m fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 79 – Sneum Å og Holsted Ådal. Området modtager en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år fra ejendommen. Dette inkluderer en merbelastning på 0,2 kg N/ha/år i forbindelse med ansøgningen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet

Tilladelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer.

Af indsatsprogrammet for de gældende Natura 2000-planer for perioden 2016-21, fremgår det, at reduktion i kvælstofdeposition sker gennem husdyrgodkendelsesloven og generelle tiltag til at mindske luftforureningen, og er således ikke en del af Natura 2000-planens indsatsprogram.

Med overholdelse af beskyttelsesniveauerne fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. gennemføres den nævnte reduktion af kvælstofdepositionen på de ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områderne.

Miljøgodkendelse af husdyrbrug bidrager til opfyldelsen af Natura 2000-planernes målsætninger ved overholdelse af de i ovennævnte bekendtgørelser fastlagte beskyttelsesniveauer og bidrager derved også til gennemførelsen af vandområdeplanlægningen efter vandrammedirektivet. Direktivet er gennemført ved lov om vandplanlægning og senest udmøntet i vandområdeplaner 2015-2021 (2. planperiode).

Vand- og Natura 2000-planerne giver derfor ikke i sig selv anledning til en skærpelse af beskyttelsesniveauerne nedenfor.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at

beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser) og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. De danske arter på habitatdirektivets bilag IV kan endvidere ses i denne tilladelses bilag 1.

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 17,2 km SV for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 6,4 km SV for anlægget), strandtudse (ca. 14,1 km SV for anlægget), løgfrø (ca. 6,1 km SV for anlægget), stor vandsalamander (ca. 1,9 km SØ for anlægget) og birkemus (ca. 25,4 km V for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved etablering og driften af anlægget.

Især solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder omkring ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg herunder evt. raste- og ynglesteder for odder ved Bramming-Holsted Å.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arters yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke

forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emissionen fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Beregninger i den konkrete ansøgning viser, at ammoniakemissionen er mindre end 750 kg NH₃-N/år. Der er derfor ikke særlige krav til den maksimale ammoniakemission fra husdyrbruget som følge af reglerne om anvendelse af BAT.

Høring

Esbjerg Kommune har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse med den 2 ugers offentlige høring.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Bilag 1

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 79 Sneum Å og Holsted Ådal

Arter:

- 1096 Bækklampret (*Lampetra planeri*)
- 1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)
- 1106 Laks (*Salmo salar*)
- 1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)

Naturtyper:

- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
- 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
- 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230 Riggær
- 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
- 91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database

T=Trækkende i.h.t. DMU's database

Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 57 Vadehavet

Bramgås		T	F2, F4
Klyde	Y	T	F1, F2, F4
Hvidbrystet præstekrave	Y	Tn	F1, F2
Hjejle		T	F2, F4
Mosehornugle	Y		
Blåhals	Y		
Lille kobbersneppe		T	F2, F4
Dværgmåge		Tn	F2, F5
Sandterne	Y		F1
Splitterne	Y		F1
Fjordterne	Y		F1
Havterne	Y		F1
Dværgterne	Y		F1
Mørkbuget knortegås		T	F4
Lysbuget knortegås		T	F4
Gravand		T	F4
Pibeand		T	F4
Krikand		T	F4
Spidsand		T	F4
Skeand		T	F4
Ederfugl		T	F4
Sortand		T	F4, F7
Strandhjejle		T	F4
Strandskade		T	F4
Stor regnspove		T	F4
Rødben		T	F4
Hvidklire		T	F4
Islandsk ryle		T	F4
Havørn		T	
Blå kærhøg		T	

Vandrefalk	T	
Kortnæbbet gås	T	
Grågåse	T	
Sandløber	T	F4

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med "):

Dyrearter

Pattedyr

Alle arter af småflagermus (Microchiroptera spp.)
 Hasselmus (Muscardinus avellanarius)
 Birkemus (betulina)
 Odder (Lutra lutra)
 Marsvin (Phocoena phocoena)
 Alle andre arter af hvaler (Cetacea spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (Dermochelys coriacea)
 Uægte karett ("Caretta caretta")
 Bastardskildpadde (Lepidochelys kempii)"
 Europæisk sumpskildpadde (Emys orbicularis)
 Markfirben (Lacerta agilis)

Padder

Stor vandsalamander (Triturus cristatus)
 Klokkefrø (Bombina bombina)
 Løgfør (Pelobates fuscus)
 Løvfør (Hyla arborea)
 Spidssnudet frø (Rana arvalis)
 Springfrø (Rana dalmatina)
 Strandtudse (Bufo calamita)
 Grønbroget tudse (Bufo viridis)

Fisk

Snæbel (Coregonus oxyrhynchus)

Insekter

Bred vandkalv (Dytiscus latissimus)
 Lys skivevandkalv (Graphoderus bilineatus)
 Eremit (Osmoderma eremit)
 Sortplettet blåfugl (Maculinea arion)
 Grøn mosaikguldsmed (Aeshna viridis)
 Stor kærguldsmed (Leucorrhinia pectoralis)
 Grøn kølleguldsmed (Ophiogomphus cecilia)

Bløddyr

Tykskallet Malermusling (Unio crassus)

Planter

Enkelt månerude (Botrychium simplex)
 Vandranke (Luronium natans)
 Liden Najade (Najas flexilis)
 Fuesko (Cypripedium calceolus)
 Mygblomst (Liparis loeselii)
 Gul stenbræk (Saxifraga hirculus)
 Krybende sumpskærm (Helosciadium repens (= Apium repens))

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk